

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

§. 3. Moderatio eiusdem affectus

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

Valde im-
probi abie-
cerunt ve-
recundiam.
Gler. 3. 1.

h Psal. 57. 7

i Ezech. 1. 7
Non erubef-
cere impa-
ritentia se-
quitur.

Homi. 10. in
Ezech. Sup-
primam Pf.
Pauitrem ad
finem.

Verecundia
nimis vi-
tiosa est.

Verecundia
ex defectu
naturali est
signum de-
ficiencie hu-
militatis.
1. 2. q. 145.
a. 4. ad 2.

cundix exercitio: quamuis ita sint dispositi, vt si quid admitterent, quod
deceret, valde propterea erubescerent. Contra: an omni valde improbi, omni-
no abiecerunt verecundiam ex peccato: quia non reputant ignominiam illam
admittere; sed potius de eo gloriantur, sicut infelix Ierusalem, cui dixit Do-
g frons meretricis salta est tibi, noluisi erubescere. Quando autem peccator ad ma-
leru ad eod statum peruenit: valde propere est, vt in eternu pereat. Quia neq;
prehensiones timer, nec monita & consilia ei profunt; neq; se ipsum conueni-
cogitans, quid alij de ipso sentiat aut loquetur: potius quasi effrenis equus
quitur vitia absq; villo Dei, aut hominu timore: eod quod apud oes verecun-
diu deposuerit: & ita incidit in peccatu impenitentia & obstinationis, ho-
tur as quasi assis sur de aures suas, ad vocem Dei, eiusq; ministror; suumq; in-
durans cor, vt nec signu in eo imprimat, iuxta illud qd Ezechiel dixit Deo
populo tuo: domus Israel nolit audire te: quia nolit audire me. & vtriusq; cau-
est: quia omnis domus Israel attrita fronte est, & duro corde. Attrita fronte habet
est no regi vultu verecundia, cu male agit; nec opus habere fronte, vt sanguis
& colore auertat, que efficit verecundia. Ita ne ea a se abiecit, vt nec signu op-
de eius reliquerit, aut se quiat: quod propriu est hominum; impudentiu
ob sua impudentiam perueniunt (vt ait S. Gregorius) ad tanta cordis duriti-
vt no plus sentiat, quam lapis, voce reprehendentis, aut manu punientis: quia
signa sunt certa futurae perditionis. Ex quo apparet qua sit noxia ac perni-
ciosa perniciosi huius affectus iactura: qua ostiu occluditur conuersioni & iustitia-
tioni; aperitur verdo obstinationi & impenitentia: ac p inde eterna damnatio.

s. 3. Moderatio eiusdem affectus.

CVMDETRIMENTA haftenus ostenderimus, quae ex verecundia
fectu oriuntur: opera preciam erit etiam illa insinuate, quae ex nimia
verecundia proueniunt: si enim illa erit nimia, etiam erit vitiosa; & nimis
modum aptum & conuenientem deducatur: quod natura nobis dedit ad
tilitatem, conuerteretur in nostrum detrimentum. Id autem in tribus casibus
euenire potest. Primus est, quando verecundia oriretur ex defectu aliquo
turali, aut violento, in quo nulla admiscetur culpa: quale esset, si quis erube-
ceret, eod quod esset strabo aut luscus, blefus, pauper, ignobilis, aut mechanicus,
cus, aut similem ob causam. Haec verecundia, vt plurimum prodit defectu
humilitatis, & animi superbum: ex quo oritur vt erubescat, & pudore
ficiatur ex eo, quod in hominum ore est contemptibile, quamuis in oculis
Dei non sit tale quare huiusmodi verecundia in viris tantum imperfectis
locum habet: nam perfecti gaudere potius solent, quod contemptum
& careant multis rebus, quas homines magni faciunt. Et ob eandem
tionem imperfecti erubescunt ob culpas falso sibi impositas: eod quod ab
quid ipsorum honori detrahatur: perfecti autem (teste Sancto Thoma) ob-

tēnunt huiusmodi infanti, quasi rem parā ad se pertinentē: ideoq; nō multum propterea erubescunt, quāuis non desinant motus aliquos pudoris sentire, rationem ipsam & libertatem præuenientes: quibus tamen strenuē resistunt, animūq; resumunt ad gaudendū, q; sine culpa sua iniurias patiantur.

SECUNDVS casus prioris deterior est: cum quis erubescit de actionibus virtutū, quas huius sæculi homines contemunt: quale esset pauperibus ministrare; iniuriā a se alteri illata veniam petere; eorum defectus & vitia reprehendere, qui ipsius curā & directioni sunt commissi; euangelicā veritatem, & alias profiteri & prædicare. quod si verecundia hæc ad eū cresceret, vt ab huiusmodi operibus nos retraheret: valde esset vitiosa. Cōtra quam Christus D.N. tremendam illam protulit sententia: *qui me erubuerit, & meos sermones: hūc filius hominis erubescet, cum venerit in maiestate sua, & Patris, & sanctorum Angelorum.* Hoc. n. voluit significare: qui ex pudore omiserit credere doctrinam meam, meisque sermonibus obedire: & ego in die nouissimo ita me cū ipso habebō, atq; si de rebus eius erubescerem, nec dignarer illum apud me habere; sed a mea societate & comitatu repellerem. Et vniuersim (ait idem Angelicus Doctor) *Lex imperfectione virtutis oritur pudorem, ob cōtemptus, & opprobria ex operibus virtutum prouenientia: Nam quō quis magis est virtutis studiosus, eō minus curat bona hæc aut mala externa. Ad hanc autē perfectionem exhortatur nos Dominus noster per Ilaiam Prophetā, dicens: nō time timere opprobrium hominum; & blasphemias eorum ne metuatis; sed potius egredere & exultate (ait Christus) cū maledixerint vobis homines, & dixerint omne malū aduersus vos mentiētes propter me; quoniam merces vestra copiosa est in caelis.* Quare Apostoli, qui tempore quo Christus patiebatur, erubuerunt ipsum confiteri; post aduentum Spiritus sancti, ex cuius plenitudine euasertant ipsi perfecti, non solum non erubescabant Christum confiteri, sed d *exultant e phariseorum consilio gaudentes, eo quōd digni habiti essent, pro nomine Iesu contumeliam pati.* Ad hoc autem, institutum fuit Confirmationis Sacramentum, vt suo loco declarauimus.

TERTIVS casus est: cum quis commissā culpā confiteri erubescit, timens contemptū inde sibi geriturū cum in modū, quo Adam & Eua erubuerūt ob culpā, & nuditatē ex ea ortā: quāuis tanta ea fuerit, vt eā cōfiteri erubuerint; & potius conati sint eam excusare. Sed de hoc casu fufius actum est, cum egimus de cōfessione, ad quē locū nunc remittimus lectorē. Solum nunc addo: ad humilitatis virtutē spectare, nimā hāc verecundiam moderari in tribus prædictis casibus. Perfecta enim humilitas erubescit culpas admittere: non verō admissas confiteri; Erubescit, cum audit suas virtutes laudari; sed nunquam eas exercere: Et vniuersim nō timet infamiā propter se ipsam, sed ob eius causam. Quod si causa est culpabilis, erubescit propter eam, & studet re-

2.
Verecundia
defectus est
erubescere
in virtute.

a Luc. 9. 29.

Art. 2. ad. 1.
Ex imperfe-
ctione vir-
tutis oritur
pudor.
b Isa. 51. 7.
c Mat. 5. 11.

d Act. 5. 41.
Tō. 1. Tra.
3 c. 5.

3.
Verecundia
defectus cum
culpam con-
fiteri erube-
scit.
Tom. 1.
Tra. 3 c. 5.

mouere: si autem talis non est, potius gaudet, quod contemnatur: nam in
 mia absq; culpa viro humili, est quasi bolus sine ossibus & mel absque felle
 lud amaricante. Nam, vt S. Petrus dixit, hac ratione *et communitat Christi*
sonibus: & idem est, atq; si f persecutioem pateretur propter iustitiam, & glori-
 nominis Christiani, qui gloriatur de contempribus, in quibus culpa non habet

CPAVT XIII.

VIRTYTEM MODESTIÆ, ORNAMENTVM ESSE ac protectionem Castitatis
multiplicem esse eius praestantiam & vtilitatem; damna quoque immodestia

2. 2. q. 160.
 a. 1. ad 1.
 ar. 2. ex Cic.
 l. 2. de In-
 uent.

Modestia
 superbia
 motus mo-
 deratur.

I.
 S. Tho. 2. 2.
 q. 161. a. 1.
 Hom. 3. in
 Luc.

vide Ians.
 Pro. 22. v. 4.
 Nimia sci-
 endi deside-
 ria modestia
 reprimit.

2.
 2. 2. q. 166.
 a. 1.

Rom. 3. 3.
 Modestia
 corporis mo-
 deratur.

3.
 2. 2. q. 168.
 a. 1. ad 1.
 1. l. Of. 19.
 Modestia
 vestitum
 moderatur.

4.
 2. 2. q. 169.

ADEO eminent apud homines virtus modestiae, vt (teste S. Thome) commune omnibus virtutibus nomen, ei quasi proprium ad- buerint: non quod ipsa omnes praecellat; sed quod earum sit in- cium, modumque valde incundum in rebus omnibus ponat. Cuius sphaera (vt idem Angelicus Doctor ait) valde protenditur: complectitur enim quatuor partes valde insignes, tanquam quatuor flumina tetractis ius paradisi, Deo & hominibus aded placentis.

PRIMA Modestiae species est, quae motus omnes elatos, inanes, & mag- gantes Superbiae moderatur & haec insignis est virtus humilitatis, quam iste Origine Philosophus propterea Modestiam appellauit, quod in re omnibus sese metiatur ac moderetur iuxta propriae paruitatem; elatos inflatos reprimens spiritus, quos effraenis nostra natura producit. Ac pro- prea etiam ipsa Scriptura sacra eodem nomine illam vocat; & vocabatur hebraeum, illam significans, significat proprie Modestiam.

SECUNDA species est, quae nimia sciendi desideria, ad quae curiositas in- nat, moderatur: ne a plus sapere velit, quam oporteat sapere, sed sapere ad sobri- tem, vt dixit Apostolus. Et haec est virtus illa, quae vocatur studiositas, quae studia sua metitur ac moderatur iuxta humanam capacitatem; nec limitat transgreditur naturalis luminis, & fidei, a quibus dirigitur.

TERTIA species Modestiae est, quae externos omnes corporis motus mo- datur ac gubernat iuxta qualitatem personae, negotiorum, locorum; ac tem- porum: ita vt nihil indecens faciat, quod a recta ratione degeneret. Mod- stia enim & vitae pulchritudo (vt ait S. Ambrosius) consistit in eo, vt cuius personae detur quod ei competit; & cuique negotio proprium ornamentum. Haec ipsa modestia extendit se etiam ad ludos & solatia, quae necessaria sunt ad conseruandam vitam, & perseuerandam in serijs grauib; que virtutum exercitijs; adhibita in eis mediocritate ac moderatione, vt iuuare possint non verò nocere fini ipsius virtutis, ad quem dirigitur.

DENIQUE quarta species Modestiae moderatur vestitum, & ornatum cor- poris, omnemque pompam & apparatus externum: praescindendo nimitatem quae spirat vanitate, sensualitate, curiositate, aut singularitate aliqua: accom-